

τοῦ Νέϋ εἰς τὸ Πάνθεον καὶ νὰ τῷ ἐγερθῇ μνημεῖον διὰ δαπάνης τοῦ κράτους, ἐξήγειρε τὸ ζήτημα ἐθνικῆς ἐπανορθώσεως. Ὁ Κ. Δουπὲν ὁ πρεσβύτερος, ἐν ἀναφορᾷ τινι πρὸς τὸν βασιλέα, ὑπὸ χρονολογίαν 25 νοεμβρίου 1851, ἀνενέωσε τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ὑπερασπίσεως. Ἡ ἐπιρροὴ τῶν ἀρχαίων πατρικίων οἵτινες εἶχον λάβει μέρος εἰς τὴν καταδίκην, ἐματαίωσε τὰς ἐντίμους ταύτας ἀλλ' ἀνωφελεῖς προσπάθειας. Τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα δὲν εἶχεν ἄρκούντως ἀκυρώσει τὴν ἀπόφασιν τοῦ 1815;

Μόνον τὴν 7 δεκεμβρίου 1853, ἡμέραν ἐπέτειον τῆς ἐκτελέσεως, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ὀκτὼ ἐτῶν, σημεῖον ὁρατὸν τῆς ἀποκαταστάσεως ἐστήθη τέλος ἐπὶ τοῦ ἰδίου τόπου ὅπου βολίδες γαλλικαὶ εἶχον ἐξαπλώσει νεκρὸν τὸν Γάλλον ἥρωα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἀνδριάς τοῦ Νέϋ, ψηφισθεὶς τὴν 18 μαρτίου 1848 ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐστήθη πανηγυρικῶς βασιλεύοντος ἐνὸς Ναπολέοντος. Ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ μεγάλου στρατιωτικοῦ ἱσταται ἐκεῖ ὡς νέον μάθημα μετριοπαθείας διδόμενον εἰς τοὺς λαοὺς καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς.

ΣΑΙΚΣΠΗΡ

ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΣ

(Συνέχεια.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ὁ δὸς

[Εἰσέρχονται ὁ Βενδόλιος καὶ ὁ Μερκούτιος.]

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Εἰς ποῖον δαίμονα εὐρίσκεται αὐτὸς ὁ Ῥωμαῖος; Ἐκοιμήθη ἐκτὸς τῆς οἰκίας του;

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Δὲν τὸν εἶδον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς του· ὁ ὑπηρέτης του πρὸ μικροῦ μὲ τὸ εἶπε.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ω Ῥοζαλίνα, Ῥοζαλίνα, ὦ κόρη ὠχροπρόσωπος καὶ σκλη-

ρόκαρδος, τὸν βασανίζεις μέχρι παραφροσύνης.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Ὁ Τυπάλδος, ὁ συγγενὴς τοῦ γέροντος Καπουλέτου, ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς του. Ἐπιστρέφων θὰ εὔρῃ τὴν ἐπιστολήν.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Μὰ τὴν ψυχὴν μου, θὰ ἦναι πρόσκλησις εἰς μονομαχίαν.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Ὁ Ῥωμαῖος εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀπαντήσῃ.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Διὰ νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς εἰς ἐπιστολήν πρέπει νὰ ἡξεύρῃ νὰ γράφῃ.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Μάλιστα· ἀλλὰ θ' ἀπαντήσῃ μὲ καλὴν μελάνην· ὁ Τυπάλδος θὰ μάθῃ τί ἀξίζει ὁ φίλος μας ὅταν τὸν προκαλῶσι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Οἶμοι! δυστυχὴ Ῥωμαῖε· ἀπέθανεν ἐκ προοιμίου! Διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ ἤρκεσε μαύρη γραμμὴ ὑπὸ λευκὰ βλέφαρα ἢ ἐπ' ὀδὴ ἐρωτικοῦ ἄσματος ψαλλομένου ὑπὸ γλυκείας φωνῆς. Ὁ τυφλὸς παῖς ἐνέπηξε τὸ βέλος εἰς τὸ μέσον τῆς ἐρειπωμένης καρδίας αὐτοῦ. Ὁ Ῥωμαῖος νὰ πολεμήσῃ! καὶ καθ' ἐνὸς Τυπάλδου!

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Ἐνὸς Τυπάλδου! Καὶ τί ἑκτακτὸν ἔχει ὁ Τυπάλδος αὐτός;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Αὐτός· ἔ! φίλε μου, εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν ἀγρίων καὶ ἐξημερωθέντων θηρίων· ὁ ἡγεμὼν τοῦ κατὰ κανόνας φόνου. Θὰ πολεμήσῃ ἐναντίον σου χαριέντως, εὐγενῶς ὡς ψάλλεις ἐν ᾄσμα· ὁ ποὺς αὐτοῦ θὰ κρατῇ τὸ μέτρον καὶ τὸ σῶμά του θ' ἀκολουθῇ τὴν κίνησιν· ἐν, δύο, τρία... ὁ σίδηρος βυθίζεται εἰς τὸ στήθος σου. Εἶναι κατ' ἐξοχὴν μονομάχος, εὐγενὴς πρώτης τάξεως, καὶ μαχητὴς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως· σὲ κατακερματίζει ὡς σφαγεὺς ἐν τῷ μέσῳ τῆς μετάξης τῶν ἐνδυμάτων σου. Ἀ! ἄ! (τίθεται εἰς προσοχήν.) — Ἐν... δύο... ἰδὲ... προσβολὴ τρίτης ἀρίστη! προσποίησις τετάρτης ἐξαισία!... Καὶ... χά, χά (μιμεῖται τὸ ἐπιφώνημα διδάκταλου τῆς ξιφομαχίας ὅστις ἀμύνεται προτιθέμενος νὰ κτυπήσῃ τὸν ἀντίπαλόν του.)

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Χά, χά!... τί ἐννοεῖς;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Εἰς τὸν διάβολον ὁ

Τυπάλδος σου καὶ ὅλοι οἱ μωροὶ τοῦ φυράματός του. Ψελλίζουν αἰωνίως καὶ αἰωνίως προσποιούνται λαλοῦντες διὰ τῆς ἄκρας τῶν χειλέων των. Ἀχρεῖοι φανταστικοί, εἰσάγουσι νέας λέξεις καὶ προφορὰς ἀγνώστους. — Μὰ τὸν Θεὸν καλὸν ξίφος . . . ἀληθῶς καλὸν ξίφος . . . χαριεστάτη ἐταίρα μὰ τὴν πίστιν μου. Ὡ πάππε μου! δὲν εἶναι ἀξιοδάκρυτον νὰ περιστοιχιζώμεθα ἀπὸ τοὺς κυρίους τούτους, νὰ πιεζώμεθα ἀπὸ τὰς μυίας αὐτὰς φερούσας ξένα πτερὰ, καὶ νὰ συντριβώμεθα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν μὲ συγχωρεῖτε; Δὲν εἶναι ἀξιοδάκρυτον νὰ ἱππεύωσιν ἐφ' ἡμῶν οἱ ὀπαδοὶ τῶν ἀλλοκότων συρμῶν, οἱ φέροντες τοσοῦτον στενὰς περικνημίδας ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ καθήσωσιν ἀνέτως. Καὶ ἔπειτα αἱ γαλλικαὶ φράσεις των, τὰ bon jour, τὰ bon soir!

[Εἰσέρχεται ὁ Ῥωμαῖος.]

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Ἴδου ὁ Ῥωμαῖος . . . ἰδου ὁ Ῥωμαῖός μου.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ὁ τεθνεὺς Ῥωμαῖος, ὁ Ῥωμαῖος τεθνεὺς! ξηρὸς ὡς καπνιστὴ ἀρίγκα. Παράδοξος μεταμόρφωσις! Ἄνθρωπος—πτῶμα. Καλημέρα, μακαρίτα φίλε. Ἐμπρὸς, εἰπέ μας μερικοὺς στίχους τοῦ ἐρωτευμένου Πετράρχου. Ἡ Δάδυρα ἡ ἐρωμένη του ἦτο τίποτε παραβαλλομένη μὲ τὴν ἰδικήν σου ἐρωμένην. Δάουρα! οὐφ! Τὸ ἀληθές ὅμως εἶναι ὅτι ὁ στοιχουργὸς τῆς ἡξίξε περισσότερον σοῦ. Καὶ ἡ Διδώ! πᾶ! ἀγελὰς τῆς Τύρου! Καὶ ἡ Κλεοπάτρα! μικρὰ αἰθιοπίς! Καὶ ἡ Ἑλένη, ἀθλία γυναῖκα. Καὶ ἡ Ἡρώ, τυχοδιώκτις! καὶ ἡ Θίσβη, μικρὴ γαλανομμάτα καὶ τίποτε περισσότερον. Ἀλλὰ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ προσέξῃ τις εἰς αὐτάς! Δὲν εἶναι ἀληθές; — Κύριέ μου, χαίρετε. Τὸ γαλλικόν σας πανταλόνιον ἀσπαζόμεθα γαλλιστὶ, bon jour! Διάβολε! χθὲς τὸ ἐσπέρας ὠλίσθησας ἐκ τῶν χειρῶν μας ὠραιότατα!

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Ὡλίσθησα.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ὡλίσθησας ὡς χέλιον! ἀνελήφθης, ἐχάθης.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Συγγνώμην, φίλε μου,

εἶχον κατεπειγούσας ὑποθέσεις. Γνωρίζετε ὅτι ὑπάρχουν περιστάσεις καθ' ἃς ἡ εὐπρέπεια λαμβάνει τὴν δευτέραν τάξιν.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Δευτέρας τάξεως εὐπρέπεια! Λοιπὸν μὲ ὥφειλες δύο χαιρετισμούς. Τῆς πρώτης τάξεως ἡ εὐπρέπεια ἀπαιτεῖ ἓνα.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Δύο χαιρετισμούς, ἔστω.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Εἰς τὸν καλὸν εὐπατρίδην ἀρκεῖ ἐν μικρὸν μάθημα φιλοφροσύνης.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Ἀγαπῶ τὴν μὴ ἐξαντλουμένην φιλοφροσύνην.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ὡς τὴν ἰδικήν μου. τὸ ἄνθος τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς ἱπποτικότητος.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Ἄνθος εὐπρεπείας! ὠραία ἐκφρασις.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ὡραιότητα.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Φεῦ, τὰ πέδιλά μου! βλέπεις τὰ ὠραία ταῦτα ῥόδα καὶ τὰς ταινίας αἵτινες καλύπτουσι τὰ πέδιλά μου; Ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι ἦσαν τὸ ἄνθος τῆς εὐπρεπείας. Ἀλλ' ἡ μεγαλοφυΐα σου συντρίβει τὰ πέδιλά μου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὰ ἐξαφανίζει.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ἡ φράσις σου εἶναι καινότερα τῶν πεδίλων σου καὶ λαμπρότερα τῶν ῥόδων. Φθείρον τὰ πέδιλά σου καὶ τήρει τὴν ῥητορικὴν σου.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Ἴδου εὐφυΐα ἣν θὰ ἐφθόνουν ὅλοι οἱ ὑποδηματοποιοί.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. (Κράζων τὸν Βενβόλιον.) — Βενβόλιε, βοήθειαν! βοήθειαν, Βενβόλιε! λειποθυμῶ θὰ πέσω.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Δὸς ἐν πτέρνισμα ἀκόμη εἰς τὸ πνεῦμά σου. εἶναι ἀπειθὲς ζῶον, μὴ φείδεσαι αὐτοῦ.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ἄν κακολογῇς τὸ πνεῦμά μου, σοῦ δάκνω τὰ ἄκρα τῶν ὠτων.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Ἄν τὸ ζῶον λακτίζῃ, παραιτοῦμαι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ἀκόμη! ἀκόμη! πάντοτε ἐλαστικά ἐπιγράμματα τὰ ὅποια ὄντα ἐνὸς δακτύλου τὰ τευτόνεις μέχρις ὀργυιᾶς.

ῬΩΜΑΙΟΣ. — Καὶ εἰς ταῦτα πάντοτε ὑποχωρεῖς.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ — Ἀγαθὴ τύχη! Ἴδου ὁ Ῥωμαῖος τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ. Δὲν εἶσαι τώρα πολὺ καλλίτερος παρ' ὅταν κλαίης, θρηνῇς καὶ στενάζῃς; Ἴδου τώρα εἶσαι κοινωνικὸς καὶ χαρίεις. Ἴδου ὁ ἀληθὴς Ῥωμαῖος, ὁ ἀληθὴς, φυσικὸς καὶ τεχνικὸς Ῥωμαῖος· ὁ μοναδικός. Ὁ ἔρως εἶναι ἀληθὴς ἡλίθιος, κρεμανταλάς, βαδίζων χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ τί κάμνει.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Μὴ τοῦ ὁμιλῆς περὶ ἔρωτος διότι ἡ μανία του θὰ ἐπαναληφθῇ.

ΡΩΜΑΙΟΣ. (Βλέπων τὴν τροφόν.) — Σιωπή. Ἴδου κάτι μεγαλοπρεπές.

[Εἰσέρχονται ἡ τροφὸς καὶ ὁ Πέτρος.]

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Μακράν, μακράν! Ἴδου πλοῖον πλησίστιον.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Δύο πλοῖα, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν.

ΤΡΟΦΟΣ. (Καλοῦσα μετὰ φωνῆς δυνατῆς τὸν ὑπηρέτην.) — Πέτρε!

ΠΕΤΡΟΣ. — Παρὼν, κυρία.

ΤΡΟΦΟΣ. — Πέτρε, τὸ ἀνεμιστήρι μου.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Δόσε τὸ ἀνεμιστήρι της, Πέτρε. Τὸ ἀνεμιστήρι θὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπον.

ΤΡΟΦΟΣ. — Καλημέρα σας, εὐτυχεῖτε, ὠραῖοι κύριοι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Καλησπέρα, καλησπέρα, ὠραία κυρία.

ΤΡΟΦΟΣ. — Πῶς! εἶναι ἑσπέρα;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Καὶ προχωρημένη ἑσπέρα· τοῦτο λέγει ὁ μέγας ὠροδείκτης.

ΤΡΟΦΟΣ. (Κινοῦσα τὸ ριπίδιον.) — Ἀ, οὐφ! ἂ, οὐφ! τί ἄνθρωπος εἶσαι;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐπλασεν ὅταν ἠθέλησε νὰ ἐμπαίξῃ τὸν ἑαυτὸν του.

ΤΡΟΦΟΣ. (Γελῶσα.) — Χαριέστατον, χαριέστατον. Ὅταν ὁ Θεός... ἔ! ὅταν ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ ἐμπαίξῃ τὸν ἑαυτὸν του. Ἐ; νὰ ἐμπαίξῃ τὸν ἑαυτὸν του! Κύριοι, ποῖος ἀπὸ σᾶς εἴμπορεῖ νὰ μὲ εἰπῇ ποῦ θὰ εὕρω τὸν νέον Ῥωμαῖον;

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Θὰ σὲ τὸ εἶπω. Θὰ τὸν εὕρῃς ὀλίγον γηράσαντα· ἦτο νεώτερος κατὰ τρία λεπτά τῆς ὥρας ὅταν ἐκίνησες. Ὁ νεώτερος τῶν Ῥωμαίων εὐρίσκεται ἐνώπιόν σου... ἐν ἐλλείψει καλλιτέρου εἶμαι ἐγώ.

ΤΡΟΦΟΣ. — Πολὺ καλά.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Τὸν λαμβάνει ὅπως ἔχει· εἶναι συμβιβαστικὴ γυνή.

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἐὰν ἦσθε ὁ κύριος Ῥωμαῖος, ἔχω νὰ σᾶς διακοινώσω κάτι ἰδιαίτερον.

ΒΕΝΒΟΛΙΟΣ. — Θέλει νὰ τοῦ προτείνῃ ἐρωτικὴν ἐκδρομήν.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Ὡραῖον! ἀληθῶς ὠραῖον!

ΡΩΜΑΙΟΣ. (Πρὸς τὸν Μερκούτιον.) — Τί λέγεις λοιπόν; τί ἀνεκάλυψες ἀληθῶς ὠραῖον;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. — Τίποτε. Μία τρίχα εἰς τὴν σοῦπάν μου. Μικρὸν πρᾶγμα· δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ὁμιλῇ τις. Ἐ, καλά! δὲν αἰσθάνεσαι λοιπὸν μούχλα; Οὐφ, εἶναι ταγγή.

[Ἄδει ἀρχαῖον δημῶδες ᾄσμα.]

Τὸ παλαιὸν σκαμνίον,

Τὸ παλαιὸν πουγγίον,

Τὸ παλαιὸν ἀγγεῖον

Ἀκόμη χρησιμεύει καὶ κάτι τι ἀξίζει.

Γυνὴ σεσαθρωμένη

Καὶ ἐρρυτιδωμένη

Ἀλλὰ ἀκκίζομένη

Βεβαίως δὲν ἀξίζει ὅσον χρυσὸν ζυγίζει.

Ῥωμαῖε, τρώγεις εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός σου; ἡμεῖς ἐκεῖ πηγαίνομεν.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Σᾶς ἀκολουθῶ.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ. (Πρὸς τὴν τροφόν.) — Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάττῃ! μάμμη μου! Σᾶς προσκυνῶ, εὐγενεστάτη, εὐγενεστάτη, καὶ τρὶς εὐγενεστάτη κυρία.

[Ὁ Βενδόλιος καὶ ὁ Μερκούτιος ἀναχωροῦσι γελῶντες.]

ΤΡΟΦΟΣ. — Κύνταξε, κύνταξε, κύνταξε!... Ὑγίαινε, κύριε. Ἴδου χαριέστατον ὑποκείμενον. Εἶπε, εἶπε ἀναησίας. Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ γελοῖος;

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Εἶναι ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ὅλοι ἀκούουν εὐχαρίστως. Ὅμιλεῖ πολλὰ, καὶ ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον ἀφίνει τοὺς ἄλλους νὰ ὁμιλοῦν.

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἐ καλά! Ἄς πάρῃ τὰ μούτρα του νὰ πῇ τίποτε γιὰ μένα καὶ βλέπουμε. Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι· δὲν φο-

βοῦμαι ἑκατὸ, χίλους σὰν αὐτόν. Ἄς ἔλθῃ τὸ λοιπόν! μὲ πέρνει λοιπὸν σὰν τῆς ὁμοιότητος; σὰν καρμύαν ἀπὸ ἐκείναις; (Πρὸς τὸν Πέτρον μὲ πομπῶδες ὕψος.) — Καὶ σὺ, παληόπαιδο, ἀφίνεις νὰ μὲ βρίζῃ, νὰ μὲ πομπεύῃ, νὰ μὲ κακομεταχειρίζεται ὁ τυχὼν ἀνόητος!

ΠΕΤΡΟΣ. — Δὲν εἶδα κανένα νὰ τὰ κάμῃ ὅλα αὐτά. Δὲν σὰς ἐπρόσβαλε κανείς. Εἶμαι ἀνδρειωμένος σὰν κάθε ἄλλος καὶ ὅταν ἦμαι βέβαιος ὅτι ἔχω τὸ δίκαιον μὲ τὸ μέρος μου...

ΤΡΟΦΟΣ. — Μὰ τὴν ζωὴν μου ποτὲ δὲν εἶδα τέτοιον ἄνθρωπον σὰν ἐκείνον. (Πρὸς τὸν Πέτρον.) — Εἴσαι γελοῖος. (Πρὸς τὸν Ῥωμαῖον.) — Εὐγενέστατε νέε, ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ κάτι. Ἡ νέα μου κυρία μὲ ἔστειλε καθὼς σὰς προεῖπα... Μὲ ἐπεφόρτισε... ἀλλ' ὅσο δι' αὐτὸ δὲν λέγω λέξιν· τὸ φυλάγω γιὰ μένα... Πρῶτα πρῶτα, προσέξτε μὴ τὴν ἀπατήσετε· θὰ ἦναι πολὺ κακόν· ἡ μικρὴ εἶναι τόσο νέα! Μὴ θελήσετε νὰ τὴν λυπήσετε!

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Παραμάνα, σ' ἐπιφορτίζω νὰ μεταβιβάσῃς πολλὰς φιλοφρονήσεις ἐκ μέρους μου πρὸς τὴν κυρίαν σου. Εἰπέτῃ ὅτι ὀρκίζομαι...

ΤΡΟΦΟΣ (διακόπτουσα αὐτόν). — Μάλιστα, μάλιστα, νέε μου. Ὅσα μοῦ εἶπατε θὰ τῆς τὰ εἰπῶ χωρὶς ἄλλο· καὶ πόσον θὰ τὴν εὐχαριστήσῃ Θεέ μου, Θεέ μου!

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Καλὰ λοιπόν! τί θὰ τῆς εἰπῇς ἀφοῦ δὲν μὲ ἀκούεις;

ΤΡΟΦΟΣ. — Θὰ τῆς εἰπῶ ὅτι ὠρκισθῇ· κατε· μόνον οἱ εὐγενεῖς ὀρκίζονται.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Ἄς εὖρῃ τρόπον νὰ ἔλθῃ ἀπόψε νὰ ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν Λαυρέντιον καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς αὐτόν. Θὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν της καὶ σύζυγον. (Τῇ δίδει χρήματα.) — Λάβε αὐτὰ διὰ τὸν κόπον σου.

ΤΡΟΦΟΣ. — ὦ! ὄχι, ὄχι, κύριε, ὄχι, βεβαίως.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Ἐλα τώρα, πρέπει.

ΤΡΟΦΟΣ. — Λοιπὸν ἀπόψε εἶπετε; ὦ! θὰ ἦναι, θὰ ἦναι.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Μίαν λέξιν ἀκόμη. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ ὑπηρέτης θὰ περιμένῃ εἰς

τὸν τοῖχον τοῦ μοναστηρίου· θὰ σοῦ δώσῃ σχοινίον τὸ ὅποιον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς κλίμαξ· διὰ τῶν βαθμίδων αὐτῆς θὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐλπιζομένην εὐτυχίαν, εἰς τὸ τέρμα τῶν ζωηροτέρων μου πόθων. Ἡ σιωπηλὴ νύξ θὰ μὲ προστατεύσῃ. Ὑγίαινε, παραμάνα, ἔσο πιστή. Αἱ ὑπηρεσίαι σου δὲν θὰ μείνωσι χωρὶς ἀνταμοιβήν. Ὑγίαινε καὶ ἐνθύμιζε τὸν Ῥωμαῖον εἰς τὴν μνήμην τῆς κυρίας σου.

[Ἀπέρχεται.]

ΤΡΟΦΟΣ. — Καλὲ νέε, ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογήσῃ εἰς τὸν οὐρανόν! (Ἀνακαλοῦσα τὸν Ῥωμαῖον.) — Μίαν λέξιν ἀκόμη, σὲ παρακαλῶ.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Λέγε.

ΤΡΟΦΟΣ. — Εἶναι πιστὸς ἄνθρωπος ὁ ὑπηρέτης σας; Ἡξεύρετε τὴν παροιμίαν: μυστικὸν ποῦ δὲν ἀνακοινώνεται φυλάγεται καλὰ.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Σοῦ ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ἐχεμυθίας του... εἶναι δεδοκιμασμένος ἄνθρωπος.

ΤΡΟΦΟΣ. — Πολὺ καλὰ! Ἄ, κύριε, κύριε, ἡ κυρία μου εἶναι ἡ πλεον χαριτωμένη γυναῖκα... Σπάνιον πλάσμα... Ὅταν ἔτρεχε καὶ ἐφλυαροῦσε εἰς τὸν κήπον!... ἦταν ἓνας ἔρωτας... Εὐρίσκεται εἰς τὴν πόλιν ἓνας εὐγενὴς ὁ ὅποιος δὲν θὰ δυσηρεστήτῃ ἂν ἔπιανε... Θεέ μου! ὁ κόμης Πάρις θὰ ἠθέλε βεβαίως... ἀλλ' ἡ ἀγαπητὴ μου μικρὴ δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ δι' αὐτόν... εἰμποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ τὸν διάβολον, εἰς τὴν τιμὴν μου, τὸν διάβολον αὐτόν. Ἐπρεπε νὰ ἰδῇτε πῶς θυμόναι ὅταν διὰ νὰ τὴν πειράξω τῆς λέγω ὅτι ὁ κόμης Πάρις εἶναι ἀξιέραστος· ὦ! θυμόναι, χάνει τὸ χρῶμά της σὰν νὰ ἔλεγε... Ὀνομάζεσθε Ῥωμαῖος... ὠραῖον ὄνομα... ἀρχίζει μὲ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ῥόδον. Δὲν εἶναι ἀλήθεια;

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Ἀλήθεια· καὶ τὰ δύο ὀνόματα ἀρχίζουν ἀπὸ Ρ. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἀδιάφορον νομίζω.

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἀπὸ Ρ... ἐλεεινὸ στοιχεῖο. Τί ἀηδία! χωρατεύετε. Εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ Ῥωμαῖος δὲν ἀρχίζει καθὼς τὸ ῥοκανίδι. Ἡ κυρία μου λέγει τόσα

ώραία πράγματα ἀπάνου σ' αὐτό... ὦ! ἀν
ήκούατε ... ὦ! θὰ εὐχαριστεῖσθε πολὺ!

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Ἐνθύμιζέ με εἰς τὴν κυ-
ρίαν σου.

ΤΡΟΦΟΣ. — Μάλιστα, μάλιστα, χί-
λαις φοραῖς μάλιστα.

[Ὁ Ῥωμαῖος ἀποσύρεται.]

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἐ Πέτρε!

ΠΕΤΡΟΣ. — Παρών.

ΤΡΟΦΟΣ. — Δάβε τὸ ἀνεμιστήρι, φέρε
το καὶ βάδιζε ἔμπρός.

[Ἡ τροφὸς ἐξέρχεται πομπωδῶς προηγουμένου
τοῦ Πέτρου.]

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Κῆπος τοῦ Καπουλέτου.

[Εἰσέρχεται ἡ Ἰουλία.]

ΙΟΥΛΙΑ. — Ἐννέα ἐκτύπησαν καθ' ἣν
στιγμὴν ἀνεχώρησεν ἡ τροφὸς μου. Εἰς
ἡμίσειαν ὥραν ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ·
μὲ τὸ ὑπεσχέθη. Ἴσως δὲν τὸν εὑρεν!...
ἀλλ' ὄχι! (Μετὰ ἐναγώνιον σιωπὴν.) — Εἴ-
ναι χωλὴ! ... Ἄ! ὁ ἔρως ἔπρεπε νὰ ἔχη
ταχυδρόμον τὴν σκέψιν. Ἡ σκέψις εἴ-
ναι μυριάκις ταχύτερα τῶν ἀκτίνων τῆς
ἡμέρας ὅταν ἀποδιώκωσι τὰς σκιὰς ἀπὸ
τὰ ὄρη. Βεβαίως εἶχον εἰς τὸν πτερωτὸν
ἔρωτα ἀντὶ ἱππων δύο ταχείας περιστε-
ράς. (Σιωπὴ.) Ὁ ἥλιος μεσουρανεῖ. Ἀπὸ
τῆς ἐννάτης ὥρας μέχρι τῆς μεσημ-
βρίας ... τρεῖς ὅλαι ὥραι! ... Δὲν ἔρ-
χεται ... Ἐὰν ἡγάπα, εἰς τὸ αἶμα τῶν
φλεβῶν αὐτῆς ἦτο νεαρὸν καὶ θερμὸν,
ὦ! θὰ ἐπέτα ὡς σχίζει ἡ σφαῖρα τὸν
ἀέρα. Ὁ λόγος μου μόνον θὰ τὴν ἀπέ-
στελλεν εἰς τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅστις
τάχιστα θὰ τὴν ἐπέστρεφεν! Εἶναι
γραιά καὶ οἱ γέροντες παρῳδοῦσι τὸν
θάνατον ... τὸ πτώμα δὲν εἶναι βαρύ-
τερον καὶ ὠχρότερον, καὶ ὁ μόλυβδος κι-
νεῖται εὐχερέστερον. (Σπεύδει εἰς προὔπαν-
τησιν τῆς τροφῆς.) Ἴδου αὐτή! εἶναι αὐτή!
εἶναι αὐτή! (Ἡ τροφὸς εἰσέρχεται μετὰ τοῦ
Πέτρου φέροντος τὸ ριπίδιον.) Θεέ μου! Ἴδου
αὐτὴ τέλος πάντων! Ἀγαπητὴ μου πα-
ραμὰνα, τί νέα· τὸν ἀπῆντησες; Δίωξον
αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.

ΤΡΟΦΟΣ. — Πέτρε, πήγαινε νὰ μὲ πε-
ριμένης εἰς τὴν θύραν.

[Ὁ Πέτρος ἐξέρχεται.]

ΙΟΥΛΙΑ. — Καλὴ μου, ἀγαπητὴ μου
παραμὰνα, σὲ ἀκούω, λέγε ... Ἄ! Θεέ
μου! πόσον εἶναι θλιβερὰ ἡ ὄψις σου!
Ἐὰν τὰ νέα σου ἦναι κακὰ μὴ τὰ καθι-
στὰς μᾶλλον πένθιμα· λάβε ὕφος εὖθυ-
μον λέγουσα αὐτὰ εἰς ἐμέ. Εἶναι καλὰ;
Τότε διόρθωσον τὴν πικρὰν θλίψιν τοῦ
προσώπου σου· διότι ὑπάρχει κακοφω-
νία μεταξὺ τῆς μουσικῆς αὐτῶν καὶ τῆς
πενθίμης ὀψεὸς σου.

ΤΡΟΦΟΣ. (Ῥιπτομένη ἐπὶ καθίσματος τοῦ
κῆπου.) — Οὐφ! κατεβλήθην, ἀπέκαμα·
ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως ... ὦ! κακό-
μοιρα μέλη μου. Ἀχ! Θεέ μου! ἄχ! τί
ταξεῖδι, κυρία, τί ταξεῖδι.

ΙΟΥΛΙΑ. — Ἦθελον νὰ ἤμην κουρα-
σμένη ὥς σὺ καὶ νὰ ἤξεύρω ὅ,τι ἔχεις
νὰ μὲ εἰπῇς. Λέγε λοιπὸν, λάλει πρὸς
χάριν μου, λάλει, ἀγαπητὴ μου παρα-
μανίτσα.

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἀχ! πῶς τρέχεις! Ἰησοῦ!
τί κόπος. Δὲν εἰμφορεῖς νὰ περιμένης
μίαν στιγμὴν; βλέπεις ὅτι εἶμαι ἀφα-
νισμένη, κυρία.

ΙΟΥΛΙΑ. — Σοῦ μένει ἀρκετὴ ἀναπνοή
διὰ νὰ μὲ εἰπῇς ὅτι εἶσαι ἀφανισμένη
καὶ κοπιάζεις περισσότερον ἀπολογου-
μένη διότι δὲν εἰμφορεῖς νὰ μὲ ἱκανο-
ποιήσῃς. Τί ἔχεις νὰ μὲ εἰπῇς; καλὰ ἢ
κακὰ νέα; Ἀπάντησον, ἀπάντησον μόνον
εἰς τοῦτο. Διὰ τὰς λεπτομερείας περι-
μένω. Ἄς ἴδωμεν, εἶναι καλὰ ἢ κακὰ
τὰ νέα;

ΤΡΟΦΟΣ. — Μὲ τὴν ζωὴν μου, κυρία,
δὲν σὰς συγχαίρω διὰ τὴν ἐκλογὴν ὅπου
ἐκάμετε. Ὁ Ῥωμαῖος! αὐτὸς, αὐτός.
Δὲν ἄρνούμαι ὅτι ἡ φυσιογνωμία του
εἶναι χαριτωμένη· ὠραία ὄψις, ἀλλὰ...
ποδάρι καλοκαμωμένον, χέρι κομψόν,
ὀμιλία εὐχάριστη. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ εἶναι
κοινὰ· ἐν τούτοις εἶναι κομψός, πολὺ
κομψός. Δὲν εἶναι τὸ ἄνθος τῆς φιλο-
φροσύνης ὁ νεανίας σας. Γλυκὺς σὰν ἄρ-
νάκι καὶ ὑπομονητικὸς εἰς τὸ ἄκρον.
Ἐμπρός, ἔμπρός, κόρη μου, πολὺ καλὰ,
πολὺ καλὰ. Ἐφάγετε, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

ΙΟΥΛΙΑ. — Ὅχι· ἀλλὰ δὲν μὲ λέγεις τίποτε. Δάλει με περὶ τοῦ γάμου· τί εἶπε;

ΤΡΟΦΟΣ. — ὦχ! τὸ κεφαλάκι μου! τὴν ἡμικρανία! ἄχ, τὴν πόνο! Θὰ γίνῃ εἴκοσι κομμάτια. Καὶ ἡ ράχη μου... ἀπ' ἐδῶ... ἀπ' ἐκεῖ... ὦ! ὁ Θεὸς νὰ σᾶς συγχωρήσῃ, κυρία μου! ὥραϊον πρᾶγμα νὰ μὲ κάμετε νὰ τρέχω μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον. Τέλος πάντων αἰσθάνομαι πῶς ἀποθνήσκω.

ΙΟΥΛΙΑ. — Πολὺ λυπούμαι, παραμάνα, δι' ὅσα ὑποφέρεις· ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ, σὲ παρακαλῶ, καλή μου παραμάνα, τί σ' ἐπεφόρτισε νὰ μ' ἀπαντήσῃς;

ΤΡΟΦΟΣ. — Μὲ εἶπε... μὲ ὠμίλησε σὰν ἀξιόλογος ἄνθρωπος, σὰν ἀγαπημένος ἄνθρωπος, σὰν γενηαῖος ἄνθρωπος, σὰν ἐνάρετος ἄνθρωπος. Ἀλήθεια, ποῦ εἶναι ἡ μητέρα σας;

ΙΟΥΛΙΑ. — Ποῦ εἶναι; εἰς τὸν οἶκόν της. Ποῦ θέλεις νὰ ἦναι; Ἀλλὰ διατί μὲ ἀπαντᾷς; Ὁμίλησε σὰν ἀξιόλογος ἄνθρωπος, ποῦ εἶναι ἡ μητέρα σας; Τί σημαίνει τοῦτο;

ΤΡΟΦΟΣ. — ὦ, μικρέ μου καὶ ἀνυπόμονε ἔρωτα. Εὐγε, εὐγε, μ' αὐτὸν τὸν τρόπον θεραπεύεις τὸν κόπον μου; Μὰ τὴν ζωὴν μου, εἰς τὸ μέλλον θὰ κάμνῃς μόνη σου τὰς παραγγελίας σου.

ΙΟΥΛΙΑ. — Τὴν δυσκολίαν φέρεις! ἄς ἴδωμεν, τί σὲ εἶπε ὁ Ῥωμαῖος;

ΤΡΟΦΟΣ. — Ἀπόψε εἴμπορεῖτε νὰ ὑπάγετε εἰς ἐξομολόγησιν;

ΙΟΥΛΙΑ. — Μάλιστα.

ΤΡΟΦΟΣ. — Δοιπὸν πρέπει νὰ ὑπάγετε εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἀδελφοῦ Λαυρεντίου· ἐκεῖ θὰ εὑρετε σύζυγον ἑτοιμον... Νὰ τὰ μάγουλά σας κοκκινίζουν καὶ τὸ αἷμά σας ἄρχισε νὰ βράζῃ. Τὸ βράδυ δὲν θὰ κοκκινίζετε πλέον. Πηγαίνετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ εὕρω τὴν ἐκ σχοινίου κλίμακα διὰ τὸν Ῥωμαῖον. Ἀμα νυκτώσῃ ὁ ἀγαπητός σας θὰ τὴν μεταχειρισθῇ διὰ ν' ἀναβῇ εἰς τὴν φωλιάν. Ἐργάζομαι διὰ σᾶς! Καὶ πρῶτον πηγαίνω νὰ δειπνήσω καὶ σεῖς σπεύσατε νὰ ὑπάγετε εἰς τοῦ ἀδελφοῦ Λαυρεντίου.

ΙΟΥΛΙΑ. — Σπεύδω πρὸς τὴν εὐτυχίαν. Χαῖρε, ἀγαπητὴ τροφός μου.

[Ἀφ' ἐνὸς ἐξέρχεται ἡ Ἰουλία καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ τροφός.]

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Τὸ σπήλαιον τοῦ ἀδελφοῦ
Λαυρεντίου.

[Εἰσέρχονται ὁ ἀδελφός Λαυρέντιος
καὶ ὁ Ῥωμαῖος.]

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Εἶναι συμπεφωνημένον. Εἴθε ὁ οὐρανὸς νὰ μειδιάσῃ εἰς τὴν ἱεροτελεστείαν ταύτην, δι' ἣν εὐχομαι νὰ μὴ μετανοήσωμεν εἰς τὸ μέλλον.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — Ἀμὴν, πάτερ μου. Ἄς ἔλθῃ, ἄς ἔλθῃ ἀκολουθῶς ἡ ὁδύνη, ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ· δὲν θὰ παραπονεθῶ ποσῶς. ἰδοὺ ἐγὼ ὀφειλέτης τῆς τύχης· οὐδέποτε θὰ πληρώσω πρὸς αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν ἣν μοὶ παρέχει ὅταν ἴδω τὴν Ἰουλίαν μίαν στιγμὴν καὶ μόνην· ἐνώσατε τὰς χεῖράς μας διὰ τῶν ἱερῶν εὐχῶν σας καὶ ἄς ἔλθῃ ἀκολουθῶς ὁ βιβρώσκων τοὺς ἔρωτας θάνατος· δὲν τὸν φοβοῦμαι· θέλω μόνον ἡ Ἰουλία νὰ γίνῃ ἰδική μου.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Αἰ βίαιαι χαρὰ ἔχουσι βίαιον τὸ τέλος. Θνήσκουσιν ἐν τῷ θριάμβῳ αὐτῶν. Ἐκρηγνύονται ὡς ἡ πυρίτις ἐφ' ἧς τεθῇ θρυαλλίς· ἡ πυρίτις εἶναι τὸ φίλημα τὸ ὁποῖον φονεύει. Πρόσεχε, νεανία! ἡ ἡδονὴ ἀποκάμνει ἀφ' ἑαυτῆς· τὸ μέλι καθίσταται ἀηδὲς διὰ τὸν ἀπὸ μέλιτος τρεφόμενον. Μετριάσατε τὸν ἔρωτά σας· καταστήσατε βεβαίαν τὴν διάρκειαν αὐτοῦ, μετριάζοντες τὴν παραφοράν του. Οἱ πολὺ σπεύδοντες φθάνουσιν ἀργότερον τῶν μὴ σπευδόντων. Ἀλλ' ἰδοὺ αὐτὴ, ἡ νεαρὰ σύζυγός σας.

[Εἰσέρχεται ἡ Ἰουλία.]

Ἰδοὺ αὐτὴ, ἐλαφρὰ καὶ ζωηρὰ μόλις θίγει διὰ τοῦ ταχέος ποδὸς αὐτῆς τοὺς χάλικας τοῦ σπηλαίου. Ἐρασταί, ἐρασταί! ψυχαὶ ἐλαφραὶ καὶ εὐθυμοί, δύνασθε νὰ ἴστασθε ἐπὶ τοῦ εὐθραύστου ἱστοῦ ὅστις κυμαίνεται εἰς τὸν ἀέρα κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας τοῦ θέρους. Αἰ

χίμαιραι σὰς ὑποστηρίζουσι καὶ εἰσθε ἐλαφροὶ ὡς αὐταί.

ΙΟΥΛΙΑ. (Πρὸς τὸν μοναχόν.) — Ἄγιε πάτερ, ἡ Ἰουλία σὰς χαιρετίζει.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Ὁ Ῥωμαῖος θὰ σὰς εὐχαριστήσῃ δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτὸν, κόρη μου.

ΙΟΥΛΙΑ. — Καὶ θὰ τὸν εὐχαριστήσω δι' ἀμφοτέρους.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — ὦ Ἰουλία μου! συμμερίζεσαι τὴν χαρὰν, τὴν ἄπειρον χαρὰν ἣτις πληροῖ τὴν ψυχὴν μου; Ἐπιτηδειότερα ἢ εὐτυχεστέρα δύνασαι νὰ τὴν ἐκφράσῃς; δύνασαι νὰ εὖρης φωνὴν εἰς τὴν ἄπειρον αὐτὴν εὐτυχίαν; ὦ! τότε ὁ περιστοιχίζων ἡμᾶς ἀὴρ ἄς μεθύσῃ ἐκ τῆς φωνῆς σου καὶ ἄς μεταβληθῇ εἰς ἁρμονίαν, καὶ μυρία μαγικὰ φωναὶ ἄς ψάλλωσι τὴν εὐτυχίαν τῆς συνεντεύξεως ταύτης.

ΙΟΥΛΙΑ. — Τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην τὴν αἰσθάνομαι ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὴν ἐκφράσω· ἡ πραγματικότης αὐτῆς τῇ ἀρκεῖ· εἶναι πλουσιωτέρα ἐν τῇ ἀπλοτητι αὐτῆς ἢ ἂν ἐστολίζετο διὰ τοῦ λόγου. Ὅστις μετρεῖ τὸν πλοῦτόν του, φθάνει εἰς τὸ ὄριον· εἶναι πτωχός· ἀλλὰ τὰ πλούτη τοῦ ἀπείρου ἔρωτός μου διαφεύγουσι τὴν δύναμίν μου τοῦ νὰ τὰ συλλάβω καὶ νὰ τὰ μετρήσω.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Ἐμπρὸς, ἔμπρὸς, παιδιά μου· πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσετε· μετ' ὀλίγον θὰ τελειώσουν ὅλα· μὲ τὴν ἄδειάν σας, θὰ περιμένετε διὰ νὰ λαλήσετε περὶ ἔρωτος ἀφοῦ σὰς ἐνώσῃ ἡ ἐκκλησία διὰ παντός.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΚΑΡΔΙΑ — ΨΥΧΗ — ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

Ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν, εὐαίσθητοι ἀναγνώσται καὶ τρυφεραὶ ἡμῶν ἀναγνώστριαι, διὰ τοῦ ἀνατομικοῦ σμιλίου ν' ἀνατάμωμεν καὶ ἐξετάσωμεν τὴν ὑλικὴν τοῦ ἀνθρώπου καρδίαν εὕρισκομεν ὅτι αὕτη εἶναι κοῖλός τις μῦς, ὅπως ὅλοι οἱ ὀργανικοὶ καὶ μὴ ὑποκείμενοι εἰς

τὴν βούλησιν μῦς, ὅτι συνίσταται δηλ. ἀπὸ διαφόρους ἐπιμήκεις καὶ κυκλοτερεῖς ἐν τῇ ἀπλουστερά αὐτῶν μορφῇ ἴνας, αἵτινες ποικιλοτρόπως, οἷον ἐγκαρσίως, ἐν μέρει καθέτως, πῇ δὲ κυκλοτερώς ἢ καὶ σπειροειδῶς ἐλίσσόμεναι καὶ περιστρεφόμεναι ἀποτελοῦσι τὴν τετράχωρον αὐτῆς κοιλότητα, ὑπεργαζόμεναι ἅμα κατὰ τὴν κορυφὴν αὐτῆς τὸν θαυμάσιον ἐκείνον τῆς αἰχμῆς τῆς καρδίας στρόβιλον (tourbillon) διὰ τῶν συνεσπειρωμένων περὶ αὐτὴν ἰνῶν, περὶ ὧν, φαίνεται, στρέφουσα καθ' ἑκάστην δίκην ἡλιοτροπίου ἡ γυναικεία καρδία πρὸς ἕκαστον αὐτῇ ἰδίᾳ πρόσκαιρον ἥλιον, ὅστις ἤθελε τῇ πέμψει φωτεινὴν τινα ἀκτῖνα ἔρωτος διὰ τοῦ φωτοβόλου βλέμματος καὶ τοῦ λαμπραιχοῦς τόξου τοῦ ἐρωτοτρόπου — ὡς αὐταὶ — τεκνίου τῆς Κύπριδος. — Οὕτω τοῦλάχιστον ἠδυνήθημεν ἡμεῖς ἐν τῇ ἀπειρίᾳ ἡμῶν νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ τόσον παλίμβουλον καὶ ἄλλοπρόσαλλον τῆς γυναικείας καρδίας. — Περιπλέον δὲ φέρει βαλβίδας τινὰς ἢ ἰστίᾳ δι' ὧν, ἀνοιγοκλειόντων τῶν διαφόρων αὐτῆς στομίων ἐξασφαλίζεται ἡ ὁμαλὴ καὶ κυματοειδὴς τοῦ θρεπτικοῦ ὑγροῦ, ἥτοι τοῦ αἵματος, προοδευτικὴ πορεία, φερομένου εἰς τὰ ἀπώτατα τοῦ σώματος ἵνα διενεργήσῃ τὴν κατὰ τὸ εἶκος ἐναλλαγὴν τῆς ὕλης, ἥτοι τὴν θρέψιν τῶν διαφόρων ἰστῶν καὶ ὀργάνων. Πρὸς δὲ νευρικὰ κέντρα, οἷον γάγγλια, καὶ κλάδους τινὰς ἐκ τοῦ πνευμογαστρικοῦ καὶ μεγάλου συμπαθητικοῦ δι' ὧν παλμωδῶς βάλλεται εἰς κίνησιν. Τοιαύτης ὡς ἔγγιστα, ἐν ὀλίγοις καὶ ἐν πολλαῖς, οὔσης τῆς ἀνατομικῆς καὶ φυσιολογικῆς καρδίας, ἥς τὴν ἐξέτασιν χαίρειν ἐῶμεν παρὰ τοῖς φίλοις τῆς Ἀσκληπιείου ἐπιστήμης λάτραις καὶ ὁπαδοῖς, φέρε ἀναλύσωμεν αὐτὴν κατὰ τὸ ἐνὸν ὑπὸ τὴν ἠθικὴν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως.

Ἄλλ' ἐνταῦθα καὶ ἄκουσα σταματᾷ καὶ βραδυπορεῖ ἡ γραφὴς διότι... ἄβυσσος ὄντως βαθεῖα καὶ ἀνεξερεύνητος ἡ ἀνθρωπίνη καρδία! — χάος ἀχανές, ὠκεανὸς ἀπεριόριστος, ἐν ᾧ οὐδ' αὐτὴ ἡ